

บทที่ 5

จริยธรรมและธรรมาภิบาล

เค้าโครงเรื่อง

จริยธรรมและธรรมาภิบาล ทั่วโลกสนับสนุนให้มีสืบกับทุกองค์กร เช่น การค้าระหว่างประเทศ การเมือง สังคมและศาสนา เนื้อหาที่นี้ประกอบด้วยความหมายและองค์ประกอบของจริยธรรม จริยธรรมการประกอบธุรกิจและธรรมาภิบาล ให้นักศึกษาเข้าใจ องค์การการค้าโลก องค์กรอนามัยโลกและพฤษคิกรรมแสดงออกด้านจริยธรรม และการเป็นองค์กรธรรมาภิบาลการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทยและประเทศอื่นๆ เช่น อังกฤษ และประเทศไทย

สาระสำคัญ

1. ความหมายและองค์ประกอบ
 - 1.1 จริยธรรม
 - 1.2 จริยธรรมการประกอบธุรกิจ
 - 1.3 ธรรมาภิบาล
2. องค์การการค้าโลก
 - 2.1 วัตถุประสงค์ขององค์การการค้าโลก
 - 2.2 หน้าที่ขององค์การการค้าโลก
 - 2.3 หลักการสำคัญขององค์การการค้าโลก
 - 2.4 กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าขององค์การการค้าโลก
 - 2.5 กฎเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ GATT/WTO
 - 2.6 ประเทศไทยและผลกระทบการเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก
3. องค์กรอนามัยโลก
4. การเรียกคืนสินค้าจีนจากทั่วโลก

- 4.1 สร้างความตื่นเต้นเร้าใจ อาหารสุนัข ของเล่นเด็ก ผ้ากันเปื้อนเด็ก
และอุปกรณ์ทำความสะอาด
- 4.2 แคนาดาเรียกคืน ดินสอเจ็น
- 4.3 ออสเตรเลียเรียกคืนผ้าห่ม เสื่อผ้า
- 4.4 นิวซีแลนด์เรียกคืน เสื่อผ้า ยาสีฟัน
5. บทบาทองค์กรธรมากิษา
- 5.1 ประเทศไทย
- 5.2 ประเทศอังกฤษ

จุดประสงค์การเรียนรู้

- เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจความหมายและองค์ประกอบจริยธรรม จริยธรรมการประกอบธุรกิจและธรรมาภิบาล
- เมื่อเข้าใจแล้ว นักศึกษาที่ดีและผลเมืองดีเมื่อจากการศึกษาแล้ว นักศึกษาต้องมี จริยธรรมและช่วยรับไว้ซึ่งองค์กรธรมากิษาที่ทำงานและธรรมาภิบาลการเมือง
- ให้นักศึกษารู้จักองค์กรธรมากิษาระดับชาติ เช่น องค์การการค้าโลก องค์การ อนามัยโลก
- จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง สินค้าจีนถูกเรียกคืนจากทั่วโลก เป็นบทเรียนให้ ประเทศไทยได้ศึกษา จีนแก้ปัญหาอย่างไรและผู้ผลิตใหม่ต้องเพิ่มศักยภาพและ พัฒนาสินค้ามาตรฐานสากลให้ได้

ความเป็นมา

กระแสเรียกร้องจริยธรรมและธรรมาภิบาลการเมืองจากสังคมไทยที่ความรุนแรงกลางปี 2549 เมื่อคนไทยมากกว่าล้านคนชุมนุมขึ้นไปต่อต้านนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร ข้อหามีพฤติกรรมหลอกลวงการชำระภาษีนิติบุคคลและขาดจริยธรรม จนนำไปสู่การปฏิรูปการเมืองโดยคณะกรรมการความมั่นคงแห่งชาติ (คmc) เดือนกันยายน 2549 และการเกิดรัฐธรรมนูญแห่งชาติฉบับใหม่ปี 2550 ในที่สุด

ในบทนี้จึงขอนำเสนอเรื่องจริยธรรมและธรรมาภิบาล เนื้อหาของการค้าต่างประเทศ องค์กรธรรมาภิบาลโลก เช่น องค์การการค้าโลก องค์การอนามัยโลก และเหตุการณ์ที่ริงเกียวกับการเรียกคืนสินค้าเงินจากทั่วโลก ประเทศไทยมีจริยธรรมรับผิดชอบสินค้าด้อยคุณภาพ และเป็นอันตรายแก่สุขอนามัยผู้บริโภค นอกจากนี้ยังแสดงออกชี้งพุทธิกรรมเป็นองค์กรธรรมาภิบาลเช่นเดียวกับหลักประเพณี อังกฤษ และประเทศไทยเป็นต้น

จริยธรรม

ความหมาย¹

จริยธรรม มาจาก จริย พนวก กับ ธรรม หรือ ธรรมะ

จริย แปลว่า ความประพฤติ กริยาที่ควรประพฤติ

ธรรม หรือ ธรรมะ นั้น ในภาษาสันสกฤตซึ่งเป็นที่มาของคำนี้ หมายถึงหน้าที่ที่คนซึ่งฐานะต่างๆ ในสังคมจะต้องปฏิบัติธรรมะจึงเป็นหลักปฏิบัติที่ถูกที่ควรหรือที่ชอบด้วยเหตุผล

จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติทางด้านศีลธรรม กฎศีลธรรม

จริยธรรมสรุปได้ 2 ประเด็นคือ

1. จริยธรรมเป็นการกระทำหรือพุทธิกรรมที่ถูกต้องหรือดีงาม
2. จริยธรรม คือ หลักเกณฑ์หรือกฎที่สังคมได้ตัดสินว่าการกระทำใดเป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงามควรปฏิบัติและการกระทำใดเป็นสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

จริยธรรมธุรกิจ หมายถึงคุณความดี ความยุติธรรมและความถูกต้อง ที่เป็นข้อพึงปฏิบัติสำหรับการประกอบธุรกิจ ข้อพึงปฏิบัติก็คือ แนวทางการกระทำเพื่อรักษาไว้ซึ่งและส่งเสริมเกียรติคุณและชื่อเสียง

¹ พศ. ดร. สุทธศนา สุทรีกุลสมบัติ การอบรมจริยธรรมสำหรับผู้ประกอบธุรกิจรายย่อย ณ โรงแรมณรูพงษ์ แกรนจ์หัวหิน บัวลำภู วันที่ 30 มิถุนายน 2548.

หลักจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ²

ผู้ประกอบธุรกิจ ต้องมีจริยธรรมในการประกอบธุรกิจหลายประการเช่น ความเปิดเผย โปร่งใส ความรับผิดชอบการมีจิตสำนึกลึกซึ้งส่วนรวม การยึดถือภาระเบี่ยงที่บุคคลและ ความซื่อสัตย์

ความเปิดเผยโปร่งใส (Transparency) ความโปร่งใสเป็นสภาพที่กระบวนการการทำงาน กฎหมายที่เกี่ยวกับต่างๆ มีความเปิดเผยตรงไปตรงมา ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงและรับทราบ ข้อมูลต่างๆ ได้อย่างเสรี ความโปร่งใสเกิดจากการมีข้อมูลข่าวสารต่างๆ สามารถถ่ายโอนได้ อย่างอิสระ ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการของหน่วยงานนั้นสามารถจะตรวจสอบและ ติดตามผลการทำงานได้ โดยทั่วไปธุรกิจควรเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชน ในท้องถิ่นนั้นๆ ได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร ในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในธุรกิจ หากธุรกิจมีพฤติกรรมการ ทำงานที่ปิดบัง ไม่ยอมให้ข้อมูลข่าวสารย้อน溯สั่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นเกิดการขาดความ เชื่อมั่นได้

ความรับผิดชอบ (Accountability) ความรับผิดชอบในที่นี้หมายถึง ความรับผิดและ รับชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียทางธุรกิจ อาทิเช่น ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ในฐานะที่เป็น ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายสินค้า คือการให้บริการอย่างเป็นธรรมต่อผู้บริโภค ในเรื่องเบรียบทั้งด้าน ปริมาณ คุณภาพและราคา ตลอดจนเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นต่อผู้บริโภค อาทิเช่น ส่วนผสมในการผลิต ขั้นตอนในการผลิต ต้องมีมาตรฐานความปลอดภัยเพียงพอ ราคาสินค้าที่เหมาะสม เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริโภคอาย่างแท้จริง ความรับผิดชอบต่อพนักงานคือ การเป็น นายจ้างที่บุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียในธุรกิจ ให้มีสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี ความรับผิดชอบ ที่มีต่อคู่แข่งขัน การแข่งขันกับคู่แข่งขันหรือผู้ประกอบการในธุรกิจประเภทเดียวกัน ความมี การแข่งขันในเชิงการค้าที่เสนอภาคเป็นธรรมตามกฎหมาย และธรรมเนียมปฏิบัติทางธุรกิจ เป็นเพื่อนร่วมอาชีพที่ดีต่อกัน ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันเมื่อมีความจำเป็น ตลอดจนร่วมกัน

² ดร. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ผู้อำนวยการสถาบันอนาคตศึกษา เพื่อการศึกษา หลัก จริยธรรมในการประกอบธุรกิจ หน้า 1 – 3 <http://www.ifd.or.th>

พัฒนาอุตสาหกรรมให้มีความเจริญก้าวหน้าเสมอ ไม่ใช่วิธีการทำลายชื่อเสียงของฝ่ายตรงกันข้ามแต่ควรสร้างความร่วมมือทางธุรกิจเพื่อให้ได้ประโยชน์ทั้ง 2 ฝ่าย (Win – Win) เช่น การรวมกลุ่มอุตสาหกรรม (Cluster) เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน การแลกเปลี่ยนกรณีศึกษา เพื่อเป็นการต่อยอดองค์ความรู้ของธุรกิจ ความรับผิดชอบต่อชุมชนในด้านต่าง ๆ เช่น การใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชน ผู้ประกอบการที่ดี ควรใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและคุ้มค่า ตลอดจนรักษาภาระและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้มีไว้ใช้ตลอดไป การจัดป้ายห้ามลักษณะ องค์การธุรกิจควรพยายามเลี่ยงการก่อให้เกิดมลภาวะ ทุกประเภทแก่ชุมชนและสิ่งแวดล้อม หรือเมื่อก่อปัญหาต่างๆ ต้องช่วยเหลือรัฐบาลในการแก้ไขปัญหา การเป็นผู้นำในสิ่งที่ถูกต้องดีงามและเป็นประโยชน์ต่อชุมชน การจัดกิจกรรมบางอย่างร่วมกับชุมชนเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของสมาชิกในชุมชนเช่น การจัดเฝ้าระวังด้านไม้บันかれากลายถนน การเป็นผู้นำในการรักษามาตรฐานคุณภาพของสินค้าและบริการ

การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม (Public Mind) การตัดสินใจทำในสิ่งใด ๆ จะคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมก่อนเป็นที่ตั้งปรารถนาที่จะสร้างสรรค์ผลงานเพื่อการพัฒนา และสร้างความเจริญให้กับประเทศไทยและสังคมในภาพรวม มีจิตสาธารณะ ยินดีให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น รัฐบาล มูลนิธิ ชุมชนหรือประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ในการช่วยเหลืองาน ในทุกด้านที่เป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม หรือมีการบริจาคเงินรายได้บางส่วนเพื่อพัฒนาชุมชนที่อาศัยอยู่ เพราะการดำเนินกิจกรรมธุรกิจในบางด้าน อาจมีส่วนในการทำลายสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่า องค์กรภาคธุรกิจจำนวนมากในปัจจุบันจะให้เงินอุดหนุนโครงการเพื่อสังคม ทั้งเป็นการอุดหนุนผ่านหน่วยงานองค์กรอื่นหรือจัดทำโครงการขึ้นเอง ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ขั้นตอนการผลิต (Process) ที่สะอาด ตลอดจนการผลิตสินค้าและบริการ (Output) ที่มีคุณภาพมาตรฐาน การไม่ลอกเลื้อนแบบสินค้า โดยไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาหรือข้อมูลความคิดของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง เช่น การผลิตสินค้าลอกเลื้อนแบบสินค้าจากต่างประเทศหรือจากผู้ผลิตรายอื่น แต่ควรนำมาศึกษาต่อยอดโดยนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ ไม่ใช่การเลียนแบบโดยไม่มีการคิดใหม่

การยึดถือกฎหมายที่ยุติธรรม (Rule of Law) แม้ว่ารัฐธรรมจะมีความหมายกว้างกว่ากฎหมาย แต่กฎหมายเป็นเครื่องมือในการสร้างให้เกิดรัฐธรรมในการประกอบธุรกิจ

จะนั้นการดำเนินธุรกิจต้องดึงอุบัติพื้นฐาน ของกฎหมาย ที่ได้มีการตกลงร่วมกันและเป็นที่ยอมรับของกลุ่มคนที่ถูกบังคับใช้กฎหมายหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง กฎหมายหรือกฎระเบียบเหล่านี้ เป็นเสมือนกติการ่วม ที่สามารถทุกคน ต้องยึดถือปฏิบัติร่วมกัน ขอบเขตของอำนาจหน้าที่ต่างๆ ต้องระบุไว้อย่างชัดแจ้งโดยกฎหมาย เพื่อมิให้มีข้ออ้างของการใช้อำนาจที่มิอยู่ตามอ้ำ gele ใจ โดยประกาศกรอบควบคุม

ความซื่อสัตย์ (Integrity) ซื่อสัตย์ในทุกกิจกรรมในการประกอบธุรกิจ ตั้งแต่การเลือกวัสดุคุณภาพในการผลิต (input) ที่มีคุณภาพและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ขั้นตอนการผลิต (Process) ที่สะอาด ตลอดจนการผลิตสินค้าและบริการ (Output) ที่มีคุณภาพมาตรฐาน การไม่ลอกเลียนแบบสินค้า โดยไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา หรือข้อมูลความคิดของผู้อื่นมาเป็นของตน เช่น การผลิตสินค้าลอกเลียนแบบสินค้าจากต่างประเทศหรือจากผู้ผลิตรายอื่น แต่ควรนำมาศึกษาต่อขอด โดยนำข้อดีมาประยุกต์ใช้ ไม่ใช้การเลียนแบบโดยไม่มีการคิดใหม่

ที่กล่าวข้างต้นเป็นเพียงหลักการเบื้องต้น ของจริยธรรมในการประกอบธุรกิจเท่านั้น ซึ่งยังมีหลักการอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นในการประกอบธุรกิจอีก โดยแต่ละธุรกิจต้องนำไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม ดังเช่นที่กล่าวในตอนต้นว่า จริยธรรมธุรกิจเป็นเรื่องเฉพาะในแต่ละชุมชน หน้าที่ดังกล่าวอาจมีความละเอียดลึกซึ้งเกินกว่าที่ระบุได้ตามบทบัญญัติกฎหมาย ดังนั้นการท่องค์กรธุรกิจจะมีบทบาทในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวได้ดีเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของผู้ประกอบการ การคิดถึงผลประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมและการมีจริยธรรมของธุรกิจเป็นสำคัญ

ธรรมาภิบาล

ความหมาย

ธรรมาภิบาล³ หรือ Good Governance มีสถาบันและนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายคล้ายคลึงกันดังต่อไปนี้

ธรรมาภิบาล คือ การปกครอง การบริหาร การจัดการ การควบคุมดูแลกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามครรลองธรรม นอกจากนี้ยังหมายถึง การบริหารจัดการที่ดี ซึ่งสามารถ

³ วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี หน้า 1 <http://en.wikipedia.org/wiki/GoodGovernance>

นำไปใช้ทั้งภาครัฐและเอกชน ธรรมที่ใช้ในการบริหารงานนี้ มีความหมายอย่างกว้าง กล่าวคือ หาได้มีความหมายเพียงหลักธรรมทางศาสนาเท่านั้น แต่รวมไปถึงศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความถูกต้องชอบธรรมทั้งปวง ซึ่งวิญญาณพึงมีและพึงประพฤติปฏิบัติ อาทิ ความโปร่งใสตรวจสอบได้ และการปราศจากการแทรกแซงจากองค์กรภายนอก เป็นต้น

อาจารย์ชรบุตร บุญมี เรียก Good Governance ว่า ธรรมรัฐ ได้ให้ความหมายว่าคือการ บริหารการจัดการประเทศที่ดีในทุก ๆ ด้าน และทุก ๆ ระดับ การบริหารการจัดการที่ดีดังกล่าว จะเกิดขึ้น ได้ต่อเมื่อมีหลักคิดว่าทั้งประชาชน ข้าราชการบริหารประเทศเป็นหุ้นส่วน (Partnership) กันในการกำหนดชะตากรรมประเทศ แต่การเป็นหุ้นส่วนไม่ใช่หลักประกันว่า จะเกิดธรรมรัฐหรือ Good Governance ขึ้นต้องหมายถึง การมีกฎหมายที่ก่อประโยชน์ให้เกิดความ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ประสิทธิภาพ ความเป็นธรรมและการมีส่วนร่วมของสังคมในการ กำหนดนโยบายบริหาร ตรวจสอบ ประเมินผล อย่างจริงจัง

คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์ ให้ความเห็นธรรมาภิบาลเป็นเรื่องที่ทุกสังคม ทุก ประเทศ ไม่ว่าเป็นประเทศกำลังพัฒนาหรือพัฒนาแล้วต้องการให้เกิดขึ้น คำว่า Governance เป็นคำเก่าที่มีมานานแล้ว หมายถึง กรอบในการบริหารจัดการขององค์การต่าง ๆ ใน การ บริหารระบบบริษัทก็จะเรียกว่า (Corporate Good Governance) ในราชการเรียกว่า Public Governance ซึ่งกรอบการบริหารจัดการนี้ มีทั้งดีและไม่ดี ที่ดีเรียกว่า Good Governance ที่ไม่ ดีเรียกว่า Bad Governance

UNP (United Nation Development Program) หน่วยงานสังกัดองค์การสหประชาชาติ ได้ให้คำนิยามความหมายของธรรมาภิบาลหรือ Good Governance ว่าคือ การใช้อำนาจทาง การเมือง การบริหารและเศรษฐกิจในการดำเนินการกิจ กิจกรรมต่าง ๆ ของประเทศ ในทุก ระดับโดยมีกลไก กระบวนการสถานบัน ซึ่งประชาชนและกลุ่มต่างๆสามารถแสดงออกถึงความ ต้องการผลประโยชน์ การใช้สิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย การประสานการประนีประนอม ความแตกต่างโดยผ่านกลไกกระบวนการและสถาบันเหล่านี้

ธนาคารโลกให้ความหมายธรรมาภิบาลหรือ Good Governance ว่าเป็นลักษณะและวิถีทางของการใช้อำนาจในการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน⁴

นายพรนพ พุกกะพันธุ์ ให้ความหมายธรรมาภิบาลไว้ว่า เป็นผลลัพธ์ของการจัดกิจกรรมซึ่งบุคคลหรือสถาบันทั่วไป ทั้งภาครัฐฯ และภาคเอกชน มีผลประโยชน์ร่วมกันได้ กระทำการในหลายทาง มีลักษณะเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่หลากหลายและที่ขาดแยกกันได้

นักวิชาการให้ความหมายหลากหลายเกี่ยวกับธรรมาภิบาลดังได้กล่าวข้างต้น ประมวลได้ว่าธรรมาภิบาลเป็นหลักการที่นำมาใช้บริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย เหตุผลคือช่วยสร้างสรรค์และส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพอาทิเช่น พนักงานต่างทำงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต และขับขันหนึ่นเพียร ทำให้ผลประกอบการขององค์กรธุรกิจนั้นขยายตัวนอกจากนั้นแล้วยังทำให้บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง ศรัทธาและเชื่อมั่นในองค์กรนั้น ๆ อันจะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่น องค์กรที่โปร่งใสได้รับความไว้วางใจในการร่วมทำธุรกิจรัฐบาลที่โปร่งใสตรวจสอบได้ ข้อมูลร่างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนและประชาชน ตลอดจนส่งผลดีต่อเสถียรภาพของรัฐบาล และความเจริญก้าวหน้าของประเทศเป็นด้าน

องค์ประกอบธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน หรือองค์กรต่าง ๆ มีดังนี้

- ภาครัฐ (Public Sector) ซึ่งจะมีส่วนเสริมสร้างและปฏิรูปการเมือง กฎหมายและการบริหารราชการ
- ภาคเอกชน (Private Sector) ซึ่งจะมีส่วนในการประกอบธุรกิจที่ดีและดำเนินธุรกิจอย่างซื่อสัตย์ สุจริต และมีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม ซึ่งจะทำให้ประเทศชาติมีความเจริญรุ่งเรือง

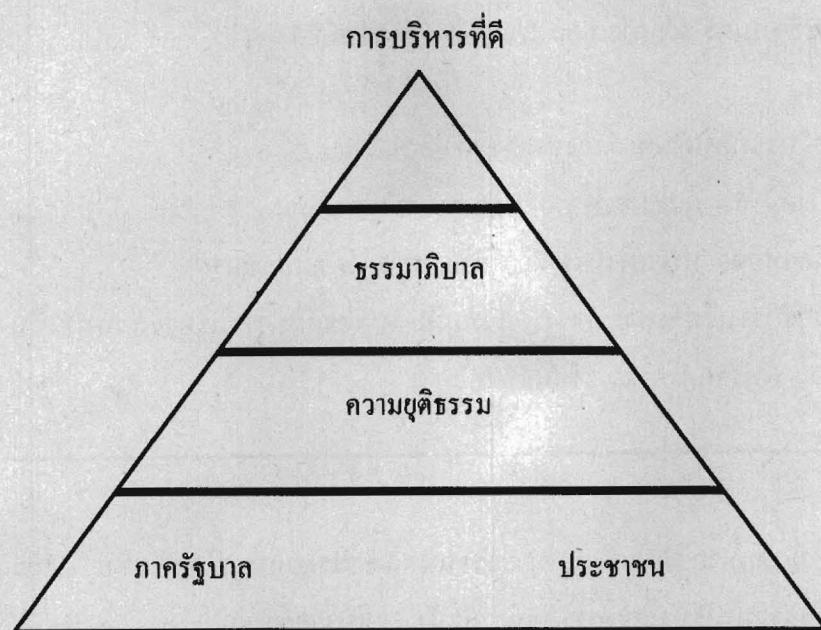
⁴ นายพรนพ พุกกะพันธุ์ จริยธรรมทางธุรกิจ กรุงเทพฯ ศูนย์หนังสือ คร.พรนพ, 2545.
หน้า 234

⁵ เรียนรีบวนโดยอาจารย์ ดร.สุธรรม รัตนโภดิ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี 2548.

- ภาคประชาชน หรือองค์กรต่าง ๆ (Civil Society) จะมีส่วนในการเกื้อหนุนในการดำเนินการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง โดยการระดมกุ่มต่าง ๆ ให้เข้ามา มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนให้ดีงอยู่ในความถูกต้องได้

สรุปธรรมากิบາດ (Good Governance) หมายถึง การบริหารการจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อการพัฒนาประเทศโดยมีการเชื่อมโยงองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนของสังคม คือภาครัฐฯ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม การเมืองอย่างสมดุล ตั้งแต่ให้สังคมดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ตลอดจนมีการใช้อำนาจในการพัฒนาประเทศชาติให้เป็นไปอย่างมั่นคงยั่งยืนและมีเสถียรภาพ

หรือสรุปได้ว่า ธรรมาภิบาล หมายถึงการบริหารของภาครัฐฯ ที่มุ่งความดีงามและเกิดประโยชน์สูงสุด แก่รัฐฯ และประชาชนอย่างทั่วถึงและยุติธรรม จากรูปโครงสร้างของธรรมาภิบาลได้เชื่อมโยงการบริหารที่ดี และมีความยุติธรรมทั้งเพื่อรัฐฯ และเพื่อประชาชน

รูปที่ 5.1
โครงสร้างของธรรมาภิบาล

การบริหารราชการที่ดีควรจะมีลักษณะสำคัญ 4 ประการคือ

- ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง
- มีความยุติธรรมอย่างทั่วถึง
- มีความโปร่งใส ไม่มีคอร์รัปชัน หรือผลประโยชน์ทับซ้อน
- มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง ประชาชนประกอบด้วยประชาชนทุกชั้นหั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมคือ

- คนในเมือง – ชนบท – ชนกลุ่มน้อย
- คนในพุทธศาสนา นุสติม คริสต์ศาสนา อินดู และอื่นๆ
- คนราย คนชั้นกลาง คนจน
- ฝ่ายบริหาร พนักงาน คนงาน
- คณะรัฐมนตรี นักการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง

ภาครัฐฯ ประกอบด้วยหน่วยงานต่าง ๆ คือ

- รัฐบาล – สถาบันแห่งราชภัฏ – วุฒิสภา – องค์กรอิสระ
- รัฐวิสาหกิจ – หน่วยงานรัฐวิสาหกิจแปรรูป – ภาคเอกชน
- องค์กรการบริหารส่วนกลาง – ส่วนภูมิภาค – องค์กรการบริหารส่วนท้องถิ่น
- ผู้ชื่อ – ผู้บริโภค - ประชาชน

กิจกรรมที่ 1

1. ให้นักศึกษาอธิบายความหมายจริยธรรมและธรรมาภิบาลโดยสังเขป
2. จริยธรรมการประกอบธุรกิจมีอะไรบ้าง อธิบายอย่างย่อ
3. โครงการสร้างธรรมาภิบาลมีอะไรบ้าง และมีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร

องค์การการค้าโลก

องค์การการค้าโลก^๖ (World Trade Organization: WTO) เป็นองค์การระหว่างประเทศที่ถือกำเนิดมาจากการทำความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้าหรือที่เรียกว่า “แกเตต์” (General Agreement on Tariffs and Trade : GATT) ซึ่งได้จัดให้มีการเจรจาโดยกลุ่มกันหลายครั้ง จนถึงการเจรจาการค้ารอบอุ魯กัวบ เมื่อ พ.ศ. 2529 สู่กำเนิดขององค์การการค้าโลก ขึ้นในปี 2537 และได้มีการจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2538 มีสมาชิกแรกเริ่ม 18 ประเทศ ประเทศไทยเข้ามาเป็นสมาชิกของ WTO ลำดับที่ 59 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2537 โดยมีลักษณะเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้ง ปัจจุบัน WTO มีสมาชิก 135 ประเทศ ซึ่งในตอนเอกสารนี้มี 7 ประเทศที่เข้าเป็นสมาชิก WTO ได้แก่ บังคลาเทศ อินเดีย อินโดนีเซีย นัลตีฟ เมียนมาร์ ศรีลังกา และประเทศไทยและมีอีก 2 ประเทศ อยู่ในสถานะผู้สังเกตการณ์ ได้แก่ ภูฏานและเนปาล

วัตถุประสงค์ขององค์การการค้าโลก องค์การการค้าโลกจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ สำคัญคือ เพื่อเป็นเวทีในการเจรจาต่อรองปัญหาระหว่างประเทศ เช่น ข้อกีดกันทางการค้า และมีกฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศเพื่อสนับสนุนให้การค้าระหว่างประเทศสมาชิกมีข้อปฏิบัติตามมาตรฐานเดียวกัน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการแข่งขันที่เป็นธรรม รวมทั้งเป็นสเมือนคนกลางทำหน้าที่แก้ปัญหาการค้าระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ กระบวนการขัดข้องพิพาททางการค้าระหว่างประเทศ อีกทั้งเป็นกลไกตรวจสอบและทบทวนนโยบายการค้าของประเทศสมาชิก

หน้าที่องค์การการค้าโลก

- เป็นองค์กรทำหน้าที่ติดตามสถานการณ์การค้าระหว่างประเทศและจัดให้มีการแลกเปลี่ยน ปรึกษาหารือระหว่างประเทศสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ

^๖ เอกสารการประชุม Regional Consultation on WTO Multilateral Trade Agreements and Their Implications on Health – Trips 16 – 18 August 1999, Hotel Siam City Bangkok Thailand.

- เป็นเวทีเพื่อให้สมาชิกหันหน้าเข้าหารือ เพื่อแก้ไขปัญหาข้อข้องทางการค้าและข้อพิพาทการค้าต่างๆ เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ องค์การการค้าโลกได้จัดตั้งคณะกรรมการผู้พิจารณา (Panel) ทำหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและให้ข้อเสนอแนะแก่ประเทศสมาชิก
- บริหารความตกลงการค้าหลายฝ่ายและพหุภาคีภายใต้องค์การการค้าโลกผ่านคณะกรรมการต่างๆ ตลอดจนคู่แลกให้มีการปฏิบัติตามพันธกรณี
- เป็นเวทีการเจรจาลดอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิกทั้งในรูปสุดยอดและมาตรการที่มิใช่ภาษีศุลกากร
- ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศกำลังพัฒนาในด้านข้อมูล ข้อแนะนำ เพื่อให้สมาชิกสามารถปฏิบัติตามพันธกรณี ตลอดจนทำหน้าที่ศึกษาประเด็นการค้าที่สำคัญ
- ประสานงานกับกองทุนการค้าระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) และธนาคารโลกเพื่อพัฒนาและบูรณาการเศรษฐกิจและการค้าของประเทศสมาชิก ประกอบด้วยประเทศพัฒนาและกำลังพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับเจตนาณ์และความช่วยเหลือของประเทศพัฒนาแล้ว

หลักการสำคัญขององค์การการค้าโลก

- ความโปร่งใส สมาชิกจะต้องเปิดเผยข้อมูลกฏระเบียบทางการค้า แก่สาธารณะ และแจ้งประเทศอื่นทราบ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกฏระเบียบการค้า รวมทั้งต้องให้ความร่วมมือกับประเทศสมาชิกเปิดเผยข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับกฏระเบียบมาตรฐานการค้า
- การยุติข้อพิพาทระหว่างสมาชิก โดยจัดให้มีการหารือระหว่างประเทศสมาชิกทดลองกันว่าจะจัดตั้งคณะกรรมการหรือคณะกรรมการผู้พิจารณา (Panel) ทำหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและให้ความช่วยเหลือ
- สมาชิกมีสิทธิใช้ข้อยกเว้นในกรณีฉุกเฉินและจำเป็น โดยสมาชิกใช้มาตรการกรณีที่มีการนำเข้ามากผิดปกติและสามารถจำกัดการนำเข้าเพื่อวัตถุประสงค์ในการแก้ไขการค้าระหว่างประเทศหรือในกรณีที่เป็นข้อยกเว้นทั่วไปเช่น เพื่อรักษาสุขภาพประชาชน สัตว์ พืช เพื่อความมั่นคงภายในเป็นต้น
- สมาชิกร่วมกันทำให้การค้าระหว่างประเทศ มีเสถียรภาพและความมั่นคง สมาชิกต้องไม่เพิ่มภาษีศุลกากรเกินกว่าอัตราที่ผูกพันไว้ ยกเว้นหากจำเป็นต้องเพิ่มประโยชน์ให้แก่ประเทศที่เสียหาย

- ส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรม ประเทศสมาชิกสามารถเก็บภาษีและการอุดหนุนสินค้าเข้าได้ หากไม่ส่วนตัวระบุของค์การค้าโลกแล้วพบว่ามีการทุ่มตลาดหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่อุตสาหกรรมภายในประเทศ
- ให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศกำลังพัฒนาในการปฏิบัติตามพันธกรณี (Special and Differential Treatment) เพื่อให้โอกาสสูงในการเปิดตลาดแก่ประเทศกำลังพัฒนา นอกจากนี้ยังผ่อนผันให้ประเทศกำลังพัฒนาจัดการนำเข้า หากมีเป้าหมายเพื่อเศรษฐกิจและรักษาเสถียรภาพดุลการชำระเงินและให้ประเทศพัฒนาแล้วให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่ประเทศกำลังพัฒนา
- การรวมกลุ่มทางการค้าเพื่อลดภาษีระหว่างกันได้ หากมีวัตถุประสงค์เพื่อ Trade Block แต่ต้องไม่มีจุดประสงค์เพื่อกีดกันการนำเข้าสินค้าจากประเทศนอกกลุ่ม
- การใช้มาตรการกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวกับการค้าโดยไม่เลือกกับประเทศสมาชิก กล่าวคือให้ปฏิบัติต่อสินค้าจากทุกประเทศโดยเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติกับประเทศคู่ค้าใดคู่ค้านั่นเองและปฏิบัติต่อสินค้านำเข้าในประเทศ (National Treatment) ไม่ว่าจะเป็นการเก็บภาษีภายนอกหรือการกำหนดกฎระเบียบต่างๆ

ก็ว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าขององค์การการค้าโลก ปัจจุบันมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีเริ่มนิบทบทสำคัญ มากขึ้นในด้านการค้าระหว่างประเทศ การกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) นับเป็นมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีชนิดหนึ่ง ซึ่งถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการกีดกันการค้าระหว่างประเทศ ประเทศต่างๆ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศของตนมากที่สุด เช่น การกำหนดเงื่อนไขแหล่งกำเนิดสินค้าที่เคร่งครัดมาก การวินิจฉัยแหล่งกำเนิดสินค้าตามความต้องการของแต่ละประเทศ เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อให้หลักเกณฑ์ข้อกำหนดต่างๆ เป็นมาตรฐานเดียวกันและการค้าโลกมีความเสถียรมากขึ้น ในการเจรจาข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรการค้า⁷ (GATT) รอบอูรุกวัย (2529 – 2536) จึงมีการทบทวนและปรับปรุงกฎหมายที่ทางการค้าให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งประเด็นเรื่องแหล่งกำเนิดสินค้าเป็น 1 ใน 15 เรื่องที่อยู่ในการเจรจาครั้งนี้ด้วยและมีการจัดทำความตกลงของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Agreement on Rules of Origin) โดยอยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า องค์การการค้าโลก

วัตถุประสงค์ข้อตกลงว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ได้จัดทำความตกลงของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าขึ้น วัตถุประสงค์เพื่อ

- ให้คำนิยามแหล่งกำเนิดสำหรับสินค้าทุกประเภทมีความชัดเจนและมีมาตรฐานเดียวกันยิ่งขึ้น
- ให้มีกลไกหรือกระบวนการที่รวดเร็วมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมในการระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นภายใต้ความตกลงของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าดังกล่าวอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของคณะกรรมการกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าองค์การอนามัยโลก⁸ (The Committee on Rules of Origin: WTO; CRO) ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการในการสร้างกฎว่า

⁷ แกตต์ (GATT) หรือความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (General Agreement on Tariffs and Trade) เป็นสนธิสัญญาหลายฝ่าย ด้านการค้าระหว่างประเทศ จัดขึ้นในปี พ.ศ. 2491 โดยความคิดริเริ่มของ ประเทศไทย 23 ประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การค้าระหว่างประเทศไทยเป็นไปโดยเสรีและขยายตัวมากขึ้น ต่อมา ได้เปลี่ยนรูปองค์การการค้าโลก ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2538 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน และเรียกแกตต์ว่า ความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า 2537.

⁸ ประกอบด้วยผู้แทนจากประเทศไทยสมาชิก WTO โดยมีการจัดประชุมไม่น้อยกว่า ปีละ 1 ครั้ง (ประมาณปีละ 4 ครั้ง) ณ กรุงเนรีวะ ประเทศไทยเชอร์แลนด์ เพื่อให้สมาชิกได้มีการปรึกษาหารือกัน

แหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้องค์การศุลกากรโลก⁹ (The Technical Committee on Rules of Origin: TCRO) เป็นผู้ดำเนินการพิจารณารายละเอียดทางด้านเทคนิค โครงสร้างและหลักเกณฑ์ในการสร้างว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ซึ่ง TCRO ได้จัดทำแผนปฏิบัติงานที่เรียกว่า Harmonization Work Program โดยกำหนดระยะเวลาการดำเนินการพิจารณาและเสนอผลการพิจารณาต่อ CRO ก่อนเดือน กรกฎาคม 2541 โดยนำกฎที่สมาชิกพิจารณาแล้วเห็นฟ้องกันในหลักเกณฑ์เสนอต่อ CRO เพื่อให้องค์การค้าโลกรับรองก่อนที่จะประกาศให้มีผลบังคับใช้กับประเทศไทย สมาชิกต่อไป ซึ่งหลังจากที่กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าดังกล่าวผ่านการพิจารณาสรุปสิ้นเรียบร้อยแล้วและองค์การการค้าโลกรับรองประกาศให้มีผลบังคับใช้ (คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2543) ประเทศไทยสมาชิกต้องรับเอกสารว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าไปปฏิบัติทันที

กฎเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ GATT/WTO

การที่ไม่มีกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดสินค้าที่ชัดเจนทำให้มีกฎแหล่งกำเนิดสินค้าเป็นเครื่องมือในการกีดกันการค้าในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การกำหนดกฎระเบียบที่เคร่งครัดมาก การวินิจฉัยแหล่งกำเนิดสินค้าตามอำเภอใจเป็นต้น สมาชิกแต่ละประเทศที่ต้องรับเอกสารว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าในรอบอุรุกวัย โดยได้จำแนกแหล่งกำเนิดสินค้าออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. กฎเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดสินค้าที่มีการใช้สิทธิพิเศษทางการค้า ประเทศที่นำเข้าสินค้าใช้กฎเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดสินค้าในการพิจารณาให้สิทธิพิเศษทางการค้าภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรี หรือให้มีสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร แก่ประเทศกำลังพัฒนา (GSP)
2. กฎเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดสินค้าที่ไม่มีการให้สิทธิพิเศษทางการค้า (Non Preferential Rules of Origin) ประเทศผู้นำเข้าใช้กฎเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดสินค้าที่แตกต่างจากประเทศที่ได้รับการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับการอนุเคราะห์ยิ่ง (MFN) นั่นคือ ไม่ให้สิทธิพิเศษทางการค้า เช่น การยกเว้นภาษีศุลกากรบางส่วนหรือเติ่มที่สำหรับสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดมาจากการที่มี

⁹ ประกอบด้วยผู้แทนจากประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลกและสมาชิกของ WCO (แต่ไม่ได้เป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก) โดยมีการประชุมณ กรุงบรัสเซลล์ ประเทศเบลเยียม

ฐานเศรษฐกิจ นอกรากานี้องค์การการค้าโลกยังได้เรียกเก็บภาษีต่อต้านการทุ่มตลาด การจำกัดปริมาณ การนำเข้าโดยพิจารณาจากแหล่งกำเนิดสินค้าเป็นเกณฑ์กำหนดการติดเครื่องหมายของแหล่งกำเนิดสินค้า และการจัดทำสถิติ ปริมาณการค้าเป็นดัน

ความตกลงว่าด้วยกฎระเบียบเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดสินค้าที่เป็นผลจากการเจรจาการค้ารอบอุรุกวัย มีข้อบัญญัติให้คณะกรรมการกฎเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดสินค้า (Committee on Rules of Origin: CRO) หรือคณะกรรมการเทคนิคเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้องค์การการค้าโลก คณะกรรมการร่วมมือทางศุลกากร (Customs Co – Operation: CCO) หรือองค์การศุลกากรโลก (WCO) ทำหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์ในการทำให้สินค้าที่ไม่มีการให้สิทธิพิเศษทางการค้าของประเทศสมาชิกมีความคลุมคลื่นกัน โดยให้คณะกรรมการเทคนิคฯ พิจารณาประเด็นทางเทคนิคและองค์การศุลกากรโลก พิจารณาประเด็นเกี่ยวกับการปฏิบัติและบททวนผลการเจรจาของคณะกรรมการทางเทคนิค ภายใต้หลักการสำคัญคือ ความโปร่งใส ความเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติระหว่างประเทศสมาชิก ไม่สนับสนุนใช้การกีดกันทางการค้าเป็นดัน

ประเทศไทยและผลกระทบจากการเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก ประเทศสมาชิกรวมทั้งประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าขององค์การการค้าโลก ดังนั้นการที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทยหลายประการคือ

- ผู้ประกอบการไทยต้องปฏิบัติตามกฎหมายเกณฑ์ในการกำหนดแหล่งกำเนิดของสินค้า ให้ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก ซึ่งเป็นการลดปัญหาที่ประเทศพัฒนาแล้วมักนำเอาประเด็นด้านแหล่งกำเนิดสินค้ามาใช้เป็นเครื่องมือกีดกันทางการค้า เช่น สหรัฐอเมริกาไม่สามารถกำหนดหรือเปลี่ยนแปลงกฎหมายแหล่งกำเนิดสินค้าสิ่งทอของตนได้อีก

- เป็นการสนับสนุนให้อุตสาหกรรมของไทย หันมาใช้วัตถุคุณภาพในประเทศมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ซึ่งเป็นการช่วยลดปัญหาการขาดดุลการค้าของประเทศไทย

- ช่วยทำให้ผู้ส่งออกไทยวางแผนการผลิตเช่น การใช้วัตถุคุณภาพ การปรับปรุงกระบวนการผลิตให้เหมาะสม

- ช่วยป้องกันมิให้มีการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ นอกสมาชิกองค์การการค้าโลก มาปรับปรุงหรือผ่านกระบวนการผลิตเพียงเดือนสองในประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก

เพื่อให้ได้แหล่งกำเนิดสินค้าในประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก และได้รับสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี

- เป็นการสนับสนุนอุดหนุนรัฐบาลไทยที่มีการผลิตสอดคล้องกับหลักเกณฑ์เกี่ยวกับแหล่งกำเนิดสินค้า ไม่ได้รับการรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าและได้รับสิทธิพิเศษ เช่น สิทธิพิเศษด้านภาษีสิทธิปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับการอนุเคราะห์ขึ้น (Most Favoured Nation: MFN) สิทธิในการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่นตลาดเป็นต้น

องค์กรอนามัยโลก

ประวัติความเป็นมา

องค์กรอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) เป็นทบทวนการขั้นัญพิเศษ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับสหประชาชาติ ประกอบด้วยสมาชิก 131 ประเทศ (ธันวาคม 2511) องค์กรนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะคุ้มครองและส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชนทั่วโลก

องค์กรอนามัยโลกได้รับรายงานด้านสุขภาพอนามัยอันมีประเทศต่างๆทั่วโลก ได้ร่วมมือช่วยเหลือกันระหว่างชาติ ตลอดมาเป็นเวลามากกว่า 100 ปีมาปฏิบัติสืบต่อไปตั้งแต่เริ่มก่อตั้งองค์กรขึ้นในปี 2491

ความมุ่งหมายดังเดิม¹⁰ ของการร่วมมือระหว่างชาติในด้านนี้ ก็เพื่อช่วยหยุดยั้งการระบาดของโรคติดต่อต่าง ๆ เช่น อหิวạาโรคเตี้ยในปัจจุบันความร่วมมือระหว่างชาติในด้านนี้ ได้ขยายกว้างขวางออกไปมาก กล่าวคือ เพื่อดำเนินการยกระดับสุขภาพอนามัย ทั่วทุกแห่งในโลกและช่วยส่งเสริมความก้าวหน้าด้านการศึกษา การวิจัย และการแลกเปลี่ยนเรื่องควรรู้ต่างๆ เกี่ยวกับการคุ้มครองส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน

ผู้แทนของสมาชิกองค์กรอนามัยโลกประชุมกันเป็นประจำทุกปีในสมัชชาอนามัยโลก ซึ่งปกติจัดขึ้นที่กรุงเนีว่า ประเทศไทยเชอร์แนนด์ เพื่อกำหนดแนวโน้มยาวนาน โครงการและตั้งงบประมาณสำหรับปีต่อไป ในปี 2511 นั้นประเทศไทยต่างๆได้ออกเงินช่วยเหลือเป็นค่าใช้จ่ายตามงบประมาณขององค์กรจำนวนมากกว่า 155 ล้านเหรียญ สหรัฐฯ

¹⁰ ศูนย์เอกสารองค์กรอนามัยโลก สำนักวิชาการสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข หน้า 1

ԱՐՄԵՆԻԱ

ԱՐՄԵՆԻԱ ՎԵՐԱԿՐՈՆԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ
ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ
ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ

ԳԼՈՒԽ ՋԻՇԱՎՈՐԻ

3. ԱՐՄԵՆԻԱ ՎԵՐԱԿՐՈՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ

2. ՋԻՇԱՎՈՐԻ ՎԵՐԱԿՐՈՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ

ՋԻՇԱՎՈՐԻ

1. ԱՐՄԵՆԻԱ ՎԵՐԱԿՐՈՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ

ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ

ԱՐՄԵՆԻԱ ՎԵՐԱԿՐՈՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ
ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ
ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ
ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ ՀԱՆՆԱԿԱՆ

ประกาศเรียกคืนสินค้า เพื่อความปลอดภัยด้วยความสมัครใจ

ของเล่นพอลลี่ พ็อกเก็ต Polly Pocket™
ที่มีส่วนประกอบของแม่เหล็ก

(ผลิตขึ้นในปี 2549 และก่อนหน้านี้-ประกาศเรียกเก็บสินค้ากลับเพิ่มเติม)

ชิ้นส่วนแม่เหล็กอาจถูกหล่น หรือเด็กอาจนำไปใส่ในหู หรือจมูก
ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาต่อระบบภายในได้

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อสายคุณ แมทเทล ได้ที่ +662 664 5880

ตั้งแต่เวลา 09.00-17.00 น. ในเวลาทำการ

หรือเยี่ยมชมเว็บไซต์ เพื่อคุ้มครองเด็กเพิ่มเติม ได้ที่

www.service.mattel.com

ประกาศถึงเดือน กุมภาพันธ์ 2551

ด้วยความร่วมมือกับคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคแห่งสาธารณูปถาวร

ที่มา: หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 21 สิงหาคม 2550 หน้า 40

เรียกคืนสินค้าจีนจากทั่วโลก

ประมาณปลายปี 2550 หลายประเทศได้เรียกคืนสินค้านำเข้าจากประเทศจีน เนื่องจากมีสารปนเปื้อนเป็นอันตรายต่อสุขอนามัยผู้บริโภค เช่น ยาสีฟัน ของเล่น อาหารทะเล อาหารสูนข เสื้อผ้า ผ้าห่ม ดินสอและอุปกรณ์ทำความสะอาด เป็นต้น

จากการสำรวจของซีอกบี อินเตอร์เนชั่นแนล สาธารณรัฐอเมริกาพบว่า ร้อยละ 63 ระบุว่า จะเข้าร่วมการบอยคอตสินค้านำเข้าจากประเทศจีน จนกว่าจีนจะปรับปรุงมาตรฐานสินค้าอย่างเข้มข้นและปฏิบัติตามสัญญาในการเข้มงวดกฎระเบียบ ที่เกี่ยวกับการผลิตอาหารและสินค้าอื่นๆ

ปัญหาสินค้าจีนและบทบาทการเป็นองค์กรธรรมชาติที่คุ้มครองผู้บริโภค มี จริยธรรมการค้ารับผิดชอบสินค้าที่ผลิตเพื่อการส่งออกและบทบาทขององค์กรธรรมชาติในประเทศไทย ยังคงดูดีและประเทศไทยดังจะกล่าวต่อไป

สาธารณรัฐอเมริกา

อาหารสูนขปนเปื้อนสารเมลามีน¹¹

ไม่ยกห้องวอลส์ มาร์ท ของสาธารณรัฐฯ เปิดเผยผลการตรวจสอบอาหารสูนขนำเข้าจากประเทศจีน ที่วางจำหน่าย ในร้านพบว่าปนเปื้อนสารเมลามีน (ซึ่งสาธารณรัฐฯ เคยสั่งเรียกคืนอาหารสัตว์ จากจีนจำนวนมากมาแล้วครั้งหนึ่ง เดือนมีนาคม 2550)

ห้างวอลส์ มาร์ท จะค่อยๆ ระงับการจำหน่ายอาหารสัตว์จากบริษัท ปิงဟางเหต โปรดักส์โคล จำกัด และบริษัทเชียงไช เปลสโตร เทรคดิ้งจำกัด ซึ่งนำเข้าจากประเทศจีน เนื่องจาก มีผู้บริโภคร้องเรียนว่าสัตว์เลี้ยงถ้มป่วย หลังกินอาหารสัตว์ดังกล่าว

¹¹ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 23 สิงหาคม 2550 หน้า 2

ของเล่นเด็กมีสารตะกั่วปริมาณมาก

บริษัท พิชเชอร์ ไพร์ส จำกัด ในเครือของบริษัทแมทเทลอิงค์จำกัด ผู้ผลิตของเล่นรายใหญ่ของสหรัฐอเมริกาสั่งเรียกคืนของเล่นเด็กอ่อนกว่า 976,000 ชิ้น ซึ่งจ้างบริษัทหล่อ อินดัสเตรียล จำกัด ประเทศไทยเป็นผู้ผลิต

ทั้งนี้ได้เรียกคืนของเล่นเด็กกว่า 976,000 ชิ้น เนื่องจากพบว่าของเล่นทำจากสีที่มีสารตะกั่วปริมาณมากเกินกำหนด นับเป็นการเรียกคืนสินค้าจีนที่ไม่ได้มาตรฐานครั้งใหญ่

หลังจากเรียกเก็บของเล่นเด็กคืนรอบแรกประมาณ 19 ล้านชิ้น สิ้นเดือนกันยายน 2550 บริษัทแมทเทล จำกัด ผู้ผลิตของเล่นรายใหญ่สุดของสหรัฐอเมริกา ได้เรียกเก็บของเล่นที่ผลิตในจีนคืนจากชั้นวางจำหน่ายศูนย์การค้าทั่วโลกประมาณมากกว่า 800,000 ชิ้น นับเป็นรอบที่ 3 ในช่วง 5 สัปดาห์ผ่านมาได้เรียกเก็บสินค้าคืน¹² เนื่องจากของเล่นเด็ก มีสารตะกั่วปนเปื้อนเกินกว่ามาตรฐาน อาจเป็นอันตรายต่อสมองของเด็กโดยสินค้าดังกล่าวประกอบด้วยของเล่น 3 รุ่นยี่ห้อ พิชเชอร์ ไพร์สและชุดของเล่นบาร์บี้

นายโรเบิร์ต เอคเคิร์ต ผู้บริหารบริษัทแมทเทลกล่าวว่า ยังไม่สามารถบอกได้ว่า ครั้งต่อไปจะมีการเรียกเก็บสินค้าที่ผลิตในจีนอีกรึไม่ทั้งที่ 65% ของสินค้าบริษัท แมทเทลเป็นสินค้าที่จ้างผลิตในจีนแต่บริษัทแมทเทล จำกัด ได้ประกาศจะควบคุมการผลิตในโรงงานจีนมากขึ้น

เรียกคืนของเล่นรถไฟ การ์ตูนโน้นัส

นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา บริษัท อาร์ซีคอร์ป จำกัด ได้เรียกคืนของเล่นรถไฟฟ้าการ์ตูน โน้นัสจำนวนมากกว่า 1.5 ล้านชิ้น (ม.ย. - ก.ค. 2550) เนื่องจากมีสารตะกั่วมากเกินไป และมีการสะสมที่ปนเปื้อนสารตะกั่ว จะทำให้เด็กเกิดอาการคลื่นไส้ โลหิตจาง เรียนรู้ช้า สมองถูกทำลายและหากรุนแรงอาจถึงแก่ชีวิต¹³

¹² หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 6 กันยายน 2550 หน้า 2

¹³ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 14 สิงหาคม 2550 หน้า 2

เครื่องประดับเด็กมีสารตะกั่วปนเปื้อน¹⁴

บริษัท มาร์ติน ดีไซน์ส ออฟ ไอโอ จำกัด และบริษัท ซิลลิง แอดโซซิเอตส์ ออฟ แมสซาชูเซตต์ จำกัด สองบริษัทผู้นำเข้าของเล่นของสหรัฐฯ ได้เรียกคืนสินค้าที่ผลิตในจีนมากกว่า 300,000 ชิ้น เช่นของเล่นเด็กและเครื่องประดับสำหรับเด็กจำนวนเกือบ 22,000 ชิ้น เนื่องจากมีสารตะกั่วปนเปื้อนในปริมาณที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือมีสารตะกั่วเกินมาตรฐาน

ผ้ากันเปื้อนเด็กมีสารตะกั่วปนเปื้อน

บริษัท ทอย อาร์ อัส จำกัด ผู้ค้าปลีกของเล่นชื่อดังในสหรัฐอเมริกาเรียกเก็บผ้ากันเปื้อนเด็กที่ทำจากไวนิลของบริษัทแ昏โโค เบบี้ โปรดักส์ ออกจากชั้นวางจำหน่าย หลังตรวจสอบพบผ้ากันเปื้อนเหล่านี้ซึ่งผลิตในประเทศจีนและประทับตราป้ายห้อ “โคอาลา เบบี้” มีสารตะกั่วปนเปื้อนสูงกว่า มาตรฐาน 3 – 4 เท่า ขณะเดียวกัน ลูกค้าที่ซื้อสินค้าของบริษัทสามารถนำสินค้านามคืบและรับคืนได้

เดือนพฤษภาคม 2550 บริษัทวอล มาร์ท ผู้ค้าปลีก รายใหญ่ของสหรัฐฯ ก็เคยเรียกคืนผ้ากันเปื้อนไวนิล ของบริษัทแ昏โโค เบบี้ เนื่องจากมีสารตะกั่ว ปนเปื้อนมากแล้ว¹⁵

อุปกรณ์ทำความสะอาดมีสารตะกั่ว

วอชิงตัน สหรัฐอเมริกา บริษัททาร์เกตในเมืองมินนิอาโปลิสเรียกเก็บสินค้าผลิต ในจีนเป็นอุปกรณ์ทำความสะอาด ซึ่งเป็นของเล่นเด็ก และเก้าอี้ในสวนประมาณ 350,000 ชิ้น คืนจากชั้นวางสรรพสินค้า เนื่องจากมีสารตะกั่วสูงเกินมาตรฐานความปลอดภัย ขณะที่บริษัทอาร์ซีกี เรียกเก็บสินค้าอีกรอบคือรถไฟที่ทำจากไม้และของเล่น เช่น หวาน และดาวอัศวิน นอกจากนี้ยังมีอุปกรณ์ทำความสะอาดที่ตื่นตัวในเรื่องนี้ และอาสาสมัครเรียกคืนสินค้าคืนจากตลาด เช่น ตู้กดกระดาษ สร้อยข้อมือและสร้อยคอร์อกด้วยลูกปัดไม้ และคริสตัล

¹⁴ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 24 สิงหาคม 2550 หน้า 2

¹⁵ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 19 สิงหาคม 2550 หน้า 2

สินค้าจีนมีสารตะกั่วสูงเกินมาตรฐานความปลอดภัย¹⁶

มีรายงานจากคณะกรรมการอาหารและยาของสหรัฐอเมริกา สร้างเรียกเก็บสินค้าจากจีนกว่า 635,000 ชิ้น ประกอบด้วยพวงกุญแจ ที่คั้นหนังสือหมึก ตู้กด สัลโวิน ของเล่นและเสื้อผ้า และชุดกล่องสำหรับเด็ก เนื่องจากมีสารตะกั่วสูงเกินมาตรฐานความปลอดภัย และบางชิ้นอาจทำให้ติดคอมเด็กเล็ก ทั้งนี้เมื่อปีที่แล้วเคยเกิดเหตุเด็กวัย 4 ปี ในเมืองนิโนอาโนปลิติ รัฐมินเนโซตาสีบีชวิล เพราพิษสารตะกั่วหลังจากได้กินน้ำเครื่องรางฯ เข้าไป ทั้งนี้ประเทศจีนเป็นผู้ส่งออกของเล่นรายใหญ่ เป็นอันดับ 1 ของโลก ปีที่ผ่านมาจีนมียอดขายถึง 22,000 ล้านชิ้น หรือคิดเป็น 60% ของยอดขายทั่วโลก

เรียกคืนดินสอจีน¹⁷

มองหรือด กระทรวงสาธารณสุขแคนาดา 宣告 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2550 ว่า “ได้เรียกคืนดินสอสำหรับเด็กที่ผลิตจากประเทศไทย ประมาณ 140,000 แท่ง เนื่องจากพบว่าดินสอเหล่านี้ปนเปื้อนสารตะกั่วในระดับที่อาจเป็นอันตรายต่อร่างกายมนุษย์แม้จะยังไม่มีรายงานระบุกิจกรรมอันตรายใดๆ จากดินสอที่บริษัท แอมสแกน ของสหรัฐฯ เป็นผู้นำเข้าและจัดจำหน่าย ในแคนาดา

อย่างไรก็ดี กระทรวงสาธารณสุข แคนาดา ได้ระบุอีกว่า การเรียกคืนดังกล่าวเป็นมาตรการป้องกันและให้คำแนะนำ ดินสอที่มีผู้ซื้อไปแล้ว ควรเก็บไว้ห่างจากมือเด็ก

ผ้าห่มและเต้อผ้ามีสารอันตราย¹⁸

บริษัทขายสินค้าส่ง “ชาร์ลส์ พาร์สันส์” ของออสเตรเลีย เรียกคืนผ้าห่มยี่ห้อ “ชูลเปอร์ลักซ์” ที่นำเข้าจากประเทศไทยหลังจากพบว่ามีสาร “ฟอร์มาลดีไฮด์” สูงกว่ามาตรฐานในยุโรป และสหรัฐอเมริกา แม้ว่าในประเทศไทยและออสเตรเลียและนิวซีแลนด์จะไม่มีการกำหนดมาตรฐานไว้

¹⁶ หนังสือพิมพ์ไทยบรู๊ฟ วันที่ 6 ตุลาคม 2550 หน้า 2

¹⁷ หนังสือพิมพ์ไทยบรู๊ฟ วันที่ 3 กันยายน 2550 หน้า 2

¹⁸ หนังสือพิมพ์ไทยบรู๊ฟ วันที่ 23 สิงหาคม 2550 หน้า 2

นิวชีแอลด์

เลือผ้ามีสารฟอร์มาลดีไฮด์

รัฐบาลนิวชีแอลด์ ได้สั่งตรวจสอบเสื้อผ้าเด็ก ทำจากขนสัตว์และผ้าฝ้ายที่นำเข้าจากประเทศจีน เนื่องจากรายการ “فار์เก็ต” ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ของนิวชีแอลด์ ได้ให้นักวิทยาศาสตร์ตรวจสอบเสื้อผ้าเด็กจากจีนพบว่ามีสาร “ฟอร์มาลดีไฮด์” เกินมาตรฐาน บางชิ้นมีมากถึง 900 เท่า สารดังกล่าวช่วยให้เสื้อผ้าไม่ยับ แต่อาจจะระคายเคืองต่อผิวนังและระบบหายใจรวมทั้งเป็นสารก่อมะเร็ง ซึ่งกระทรวงคุ้มครองผู้บริโภคนิวชีแอลด์เปิดเผยจะเริ่มโครงการตรวจสอบ สารฟอร์มาลดีไฮด์ในเสื้อเด็กต้นเดือน กันยายน 2550 เป็นต้นไป¹⁹

คณะกรรมการการค้านิวชีแอลด์ ตรวจสอบกรณีเด็กชาย 2 คน ได้รับบาดเจ็บ ไฟลวกเล็กน้อย เมื่อชุดนอนผลิตในประเทศไทยที่สวมใส่ติดไฟ บริษัทแวร์เยาส์จำกัด ผู้นำเข้าชุดนอนดังกล่าวได้เก็บสินค้าทั้งหมดออกจากชั้นวาง จนกว่าจะมีการสรุปผลการตรวจสอบความปลอดภัย²⁰

ยาสีฟันมีสารปนเปื้อน

สาธารณสุขนิวชีแอลด์ตรวจพบ 1 ใน 3 ของบาน้ำเข้าจากจีนปนเปื้อนสาร ไดเอทซีลิน ไกคลอก เตือนระวังยาสีฟัน 11 ยี่ห้ออันตราย²¹

¹⁹ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 23 สิงหาคม 2550 หน้า 2

²⁰ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 22 สิงหาคม 2550 หน้า 2

²¹ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 30 สิงหาคม 2550 หน้า 2

พลิปปินส์

ถูกภาคปนเปี้ยนสารพิย²²

สำนักข่าวต่างประเทศรายงานว่า เด็กนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาในเมืองมาคริค ชอส บนเกาะบันดาบัน ใกล้จังหวัดเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ จำนวน 23 คน อายุระหว่าง 9 – 10 ขวบ ถูกนำส่งโรงพยาบาลเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2550 หลังจากรับประทานถูกภาคเข้าไป แล้วมีอาการปวดท้อง อาเจียนและมีน้ำริมโน๊ต เด็กทั้งหมดต้องนอนพัก ในโรงพยาบาลเพื่อรอดูอาการ และ 4 คนได้รับน้ำเกลือผ่านสายยางเนื่องจากร่างกายอ่อนเพลียมาก

นายโรมิโอ นาเตสครูโรงเรียน ดังกล่าวเปิดเผยว่า จากการตรวจสอบกระดายห่อ ถูกภาคพบว่าเป็นเชื้อ “อูเบนิล็อก แคนดี้” ที่ผลิตในณฑลกว้างตึ่งของประเทศจีน ทั้งนี้ทางจังหวัดเซบูกำลังตรวจสอบถูกภาคดังกล่าวอยู่ เมื่อเดือนกันยายน ที่ผ่านมา กระทรวงศึกษาธิการของฟิลิปปินส์ได้ห้ามโรงอาหาร ของโรงเรียนต่าง ๆ จำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหาร 4 ชนิดที่ผลิตในจีน เนื่องจากปนเปี้ยนสารก่อมะเริง

ประเทศจีน

พบพยาธิตัวกลม

หนังสือพิมพ์ ไวน่า เดลี รายงานว่าจีนพบพยาธิตัวกลมที่ไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าและสิ่งมีชีวิตที่เป็นอันตรายในหินห่อบรรจุผลิตภัณฑ์ ทำด้วยไม้น้ำเข้าจากสหรัฐฯ ระหว่างการตรวจสอบ กรกฎาคม – สิงหาคม 2550 ทางการของจีนได้ทำลายสินค้าดังกล่าวแล้ว และเรียกร้องให้มีการตรวจสอบหินห่อบรรจุสินค้าที่เป็นแพ็คเกจไม้จากสหรัฐฯ อย่างเข้มงวด กวดขัน²³

²² หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 6 ตุลาคม 2550 หน้า 2

²³ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 1 กันยายน 2550 หน้า 2

มันฝรั่ง แซ่บแข็งคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน²⁴

ประเทศจีนได้ทำลายมันฝรั่งแซ่บแข็งคุณภาพด้วยมาตรฐาน ซึ่งนำเข้าจากสาธารณรัฐจีน
ประมาณ 20,000 ตัน

บทบาทของจีนกับองค์กรธารมภิบาล²⁵

จีนกำลังมีปัญหาภาพลักษณ์เสื่อมจากสินค้ามีสารพิษปนเปื้อนสินค้าไม่ได้มาตรฐาน
และเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยผู้บริโภค เช่น ยาสีฟัน อาหารทะเล อาหารสัตว์เลี้ยง
เลือดผ้าเด็ก ของเล่น ผ้าห่ม ดินสอและอุปกรณ์ทำความสะอาดฯ รัฐบาลจีน และหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องได้เร่งดำเนินการแก้ไข และหาทางป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้อีก สิ่งที่จีนได้
ดำเนินการไปแล้ว เช่น การตรวจสอบงานอุตสาหกรรม ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า การจับกุม
ผู้กระทำผิด การเรียกเก็บสินค้า การตีนตัว ร่วมมือกับองค์การอนามัยโลก (WHO) และการ
เริ่มต้นจัดระเบียบความคุ้มสินค้าเข้มงวดระดับชาติต่อไป

ควบคุมการผลิตขนมไหว้พระจันทร์²⁶

สำนักงานกักกัน ตรวจสอบ และควบคุมคุณภาพของจีน ได้ส่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ
ขนมไหว้พระจันทร์ 425 ชนิดที่ผลิตจาก 378 โรงงานใน 29 ประเทศ พนวาร้อยละ 95 ได้
มาตรฐานความปลอดภัย ซึ่งก่อนหน้านี้เคยพบบางโรงงานนำขนมไหว้พระจันทร์หมาดอาชญา
บรรจุหีบห่อและวางจำหน่าย

²⁴ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 1 กันยายน 2550 หน้า 2

²⁵ ศิริเมธี สงขารัตน์ จันพลิกพื้นศรัทธา ถึงภาพสินค้าด้อยคุณภาพยึดครองตลาดโลก
วารสารคอกเบี้ย พฤศจิกายน 2550 หน้า 69 – 72.

²⁶ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 6 กันยายน 2550 หน้า 2

ควบคุมการระบาดโรคหน้าเงิน²⁷

สำนักข่าวซินหัว ของจีนรายงานว่า หมู 8,000 ตัว ล้มตาย หรือ 1 ใน 3 ของจำนวนหมูทั้งหมด สาเหตุเป็นโรคหน้าเงินมาจากการพ่นที่มีวิธีการเลี้ยงที่ล้าสมัยและการขนส่งหมูในระบบทางไก่ ทางการจีนได้เร่งระดมการฉีดวัคซีน เพื่อป้องกัน การแพร่ระบาด

ฆ่าเป็ดเพื่อกำจัดเชื้อไข้หวัดนก²⁸

มีรายงานการพบเชื้อไข้หวัดนก H5N1 ในผู้ป่วยเมืองกว่างโจว ทางภาคใต้ของประเทศจีน ทำให้เจ้าหน้าที่สังฆ่าเป็ด 36,130 ตัว ขณะที่องค์กรเตรียมกำจัดเป็ดจำนวนมากกว่า 1 แสนตัวเพื่อป้องกันโรคไข้หวัดนก

เก็บคืนสินค้าจากโรงงานผลิต²⁹

คณะกรรมการควบคุมตรวจสอบคุณภาพสินค้าของรัฐบาลจีน ออกคำสั่งระงับการส่งออกของเด่นเด็กของบริษัทหลีเด้อจำกัด และบริษัทชานเสง จำกัด พร้อมทั้งมีคำสั่งให้ 2 บริษัทเร่งประเมินและเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิต

จับกุมโรงงานทำตะเกียง³⁰

หนังสือพิมพ์ปักษิณวัสดุของจีน (22 สิงหาคม 2550) เปิดเผยความไม่ปลอดภัยในสินค้าและอาหารจีนอีกครั้งหลังจากตำรวจบุกค้นโรงงานแห่งหนึ่งในกรุงปักกิ่ง และจับกุมนายหุ่งเจ้าของโรงงานไม่มีใบอนุญาต พนักงานจำนวนมากได้นำตะเกียงไม้ไผ่แบบใช้แล้วทิ้ง

²⁷ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 3 กันยายน 2550 หน้า 2

²⁸ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 19 กันยายน 2550 หน้า 2

²⁹ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 14 สิงหาคม 2550 หน้า 2

³⁰ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 23 สิงหาคม 2550 หน้า 2

กลับมาบรรจุห่อจาน่ายใหม่ โดยไม่ผ่านการฝ่าเชื้อ เจ้าหน้าที่สามารถยึดตะเกียงได้มากกว่า 500,000 คู่ รวมทั้งเครื่องบรรจุหีบห่อ

จำคุกผู้ผลิตชาลาเป้ายัดไส้กระดาษ

ศาลชั้นต้น กรุงปักกิ่งตัดสินวันที่ 13 สิงหาคม 2550 ให้จำคุก 1 ปีและปรับ 1,000 หยวน (ห้าพันบาท) นายจี เป่ยเจิบ นักข่าวผู้ถูกร้องการทำชาลาเป้ายัดไส้กระดาษลัง³¹ ในขณะที่ถูกดำเนินคดีพร้อมทั้งสถานีโทรทัศน์ “ไลฟ์ เชนเนล” ในกรุงปักกิ่ง

ความคืบหน้าแก้ปัญหามาตรฐานสินค้าจีน

เพื่อเรียกความเรื่องนั้นผู้บริโภคและกองบุญภาพพจน์สินค้าและอาหารที่ผลิตจากประเทศจีน หน่วยงานเอกสารได้ร่วมดำเนินการตรวจสอบคุณภาพสินค้า ภาครัฐบาลได้จัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบและรับประกันคุณภาพสินค้าจีน รวมถึงจีนได้กำหนดสื่อชี้แจงและยินดีปฏิบัติตามกฎหมายที่ขององค์การอนามัยโลก และขอความร่วมมือจากทั่วโลกร่วมแก้ปัญหาสินค้าส่งออกจีน รายละเอียดโดยสรุปมีดังนี้

ตรวจสอบสินค้าและออกใบรับรองคุณภาพ³²

หนังสือพิมพ์ในน่า เดลี รายงานกรมตรวจสอบและกักกันสินค้าเข้า – ออก ของมูลค่ากว้างตุ้งของจีน ระบุนับจากนี้ไป กลุ่มผู้ผลิตของเล่นในขณะที่ตรวจสอบตุ้งจะต้องผ่านการตรวจสอบเพื่อออกใบรับรองคุณภาพ

นอกจากนี้ทางการจีนจะเริ่มให้มาตรฐานควบคุมมาตรฐานสินค้าส่งออกประเภทอาหาร (กันยายน 2550) ด้วยการติดสติกเกอร์ “CIQ” หรือหน่วยงานตรวจสอบและกักกันของจีน สำหรับผลิตภัณฑ์ที่ผ่านมาตรการตรวจสอบก่อนการส่งออก

³¹ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 14 สิงหาคม 2550 หน้า 2

³² หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 24 สิงหาคม 2550 หน้า 2

จัดตั้งสำนักงานคุณภาพและตรวจสอบและรับประกันคุณภาพ³³

ทางการเงินได้เรียกเก็บผลิตภัณฑ์ อาหารต่าง ๆ รวมทั้งของเด็กเล่น ไม่ปลอดภัยทั่วประเทศ ผ่านหน่วยงานเรียกเก็บคืนที่จัดตั้งขึ้นโดยสำนักงานคุณภาพและตรวจสอบและรับประกันคุณภาพ (AQSIQ) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเมื่อต้นปี 2550 หน่วยงานนี้สำคัญมาก เพราะจะช่วยเพิ่มความแข็งแกร่งในการควบคุมและจัดการความปลอดภัยด้านอาหารอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคุณภาพและตรวจสอบและรับประกันคุณภาพ จะบังคับให้มีการเรียกคืนสินค้า และประกาศเตือนผู้บริโภค หากผู้ผลิตไม่ยอมดำเนินการใด ๆ ในกรณีสินค้าเกิดความไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค

ร่วมมือกับซีพีเอสซีสหราชอาณาจักร แก้ปัญหาสินค้าจีน³⁴

นายจูดี วัลลีส โฆษณาคณะกรรมการความปลอดภัยสินค้าผู้บริโภค (ซีพีเอสซี) ของสหราชอาณาจักร เปิดเผยเข้าหน้าที่จีนได้เดินทางมากรุงวอชิงตัน เพื่อประชุมกับเข้าหน้าที่สหราชอาณาจักร (10-11 กันยายน 2550) เกี่ยวกับปัญหามาตรฐานความปลอดภัยของสินค้า หลังจากบริษัทสหราชอาณาจักรเรียกเก็บของเล่นที่ผลิตในจีนคืนจากตลาดจำนวนมาก

ประเด็นหลักปรึกษาร่วมกันคือ

- ทำอย่างไร จึงจะปกป้องผู้บริโภคจากสินค้าไม่ปลอดภัย
- โรงงานผลิตสินค้าจีน ต้องผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐานสหราชอาณาจักร

ทั้งนี้สหราชอาณาจักรระบุว่า มิได้จ้องเล่นงานจีนประเทศเดียว แต่ได้ปฏิบัติทั่วเที่ยงกันไม่ว่าสินค้านั้นจะนำเข้าจากเม็กซิโก อินเดีย หรือแคนาดา

นายกรัฐมนตรียืนยันผลิตสินค้ามาตรฐาน ประธานาธิบดี หู จิ่นเหา ของจีนได้กล่าวกับผู้ร่วมประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ที่ชิดนีย์ ออกสเตรเลีย ต้นเดือนกันยายน 2550 ยืนยันจีนใส่

³³ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 1 กันยายน 2550 หน้า 2

³⁴ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 7 กันยายน 2550 หน้า 2

37 հիգազմում լինեց յան 14 սեպտեմբեր 2550 մի 12

36 հիգազմում լինեց յան 30 գրիտիս 2550 մի 12

35 հիգազմում լինեց յան 7 սեպտեմբեր 2550 մի 12

Ա Հ Ա Մ Ա Ն Ա Ս Ա Խ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա
Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա
Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա

Պ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա

ԹԵՍԱՅԻ

Ա Հ Ա Մ Ա Ն Ա Ս Ա Խ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա
Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա
Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա
Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա

Խ Ա Բ Ա Ր Ա Յ Ա

Ա Հ Ա Մ Ա Ն Ա Ս Ա Խ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա
Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա
Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա

Խ Ա Բ Ա Ր Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա

Ա Հ Ա Մ Ա Ն Ա Ս Ա Խ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա
Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա
Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա
Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա

Խ Ա Բ Ա Ր Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա

Ա Հ Ա Մ Ա Ն Ա Ս Ա Խ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա
Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Ռ Ա Յ Ա

อาหารและกิจการในพื้นที่ชนบท (เดฟรา) ของอังกฤษ ได้มีคำสั่งห้ามเคลื่อนย้ายวัว แกะ หมู และสัตว์เคี้ยวเอื้องอื่น ๆ ทั่วประเทศอีกครั้ง ทั้งนี้เพื่อกล่ำไปเมื่อไม่นานมานี้³⁸ และนายกรัฐมนตรีกอร์ดดอนบารวน์ ประกาศจะทำทุกวิถีทางเพื่อกำจัดและคันหาสาเหตุของการระบาด ขณะเดียวกันมีรายงานว่าสหภาพบุโรปได้วางข้อกำหนดใหม่ โดยสั่งห้ามอังกฤษ ส่งออกเนื้อไบบังเพื่อนำมาชิกอัญ 26 ชาติ

ม่าแกะติดโรคปากเท้าเปื้อย³⁹

เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรอังกฤษสั่งม่าแกะทั้งหมดของฟาร์มในเขตเฝ้าระวังที่ดังขึ้น เมื่อสัปดาห์ก่อน (กันยายน 2550) ทางตะวันตกของกรุงลอนดอน เพื่อเฝ้าติดตามสถานการณ์ ของโรคอย่างใกล้ชิด หลังพบการระบาดในปศุสัตว์เมืองเชอร์เรย์ หลังผลการตรวจเดือดจาก ห้องปฏิบัติการพบว่าแกะผุ้งดังกล่าวติดโรคปากเท้าเปื้อย

ไวรัสบลูทังจ์ระบาด⁴⁰

ลอนดอนประเทศยังกฤษพบไวรัส “บลูทังจ์” (ลินสีน้ำเงิน) ระบาดเป็นครั้งแรก โดยพนที่ฟาร์มปศุสัตว์แห่งหนึ่งใกล้เมืองอิปสวิชห่างจากกรุงลอนดอนไปทาง ตะวันออกเฉียงเหนือระยะทาง 110 กิโลเมตร ไวรัสดังกล่าวจะทำให้โคและสัตว์เคี้ยวเอื้องมี อาการบวมก้นบริเวณปาก หู จมูก บางกรณีพบลิ้นของสัตว์เป็นสีน้ำเงิน สัตว์จะตายลง เพราะ ไม่สามารถกินอาหารและน้ำ อย่างไรก็ตามโรคบลูทังจ์ไม่ระบาดจากสัตว์สู่คน การพบรการ ระบาดครั้งนี้เกิดขึ้นในช่วงที่อังกฤษพยายามควบคุมโรคปากเท้าเปื้อยที่หวนกลับมาระบาดใน ฟาร์มสัตว์อีกรอบ

³⁸ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 19 กันยายน 2550 หน้า 2

³⁹ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 24 กันยายน 2550 หน้า 2

กิจกรรมที่ 3

1. เรียกคืนสินค้าจีนปลายปี 2550 เนื่องจากสารเอนธูอะไร
2. บริษัทหลี เต้อ อินดัสเตรียลจำกัด ประสบปัญหาอะไร
3. นิวซีแลนด์เรียกคืนเดือผ้ามีสารฟอร์มาลดีไฮด์ สารชนิดนี้ให้โทษอย่างไร และเป็นสารที่มีคุณสมบัติอย่างไร
4. รัฐบาลจีนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งแก้ปัญหาภาพลักษณ์ทางลบสินค้าจีนเพื่อเรียกความเชื่อมั่นผู้บริโภคกลับคืนมา มาตรการที่ได้ดำเนินการไปแล้วมีอะไรบ้าง

ประเทศไทย

บทบาทองค์กรธรรมชาติภาครัฐ

สินค้าพืชผักไทย ผลไม้สดและไม้คอกประดับบอยครั้งมีปัญหาผู้นำเข้าร้องเรียน⁴⁰

สหภาพยุโรป หรือ EU แจ้งผ่านระบบเตือนภัยเร่งด่วน (Rapid Alert System for Food and Feed หรือ RASFF) ได้ตรวจสอบพบปัญหาการลักลอบส่งออกพืชผักไม่ตรงกับระบุในใบรับรองที่นำเข้าจากไทย (กรกฎาคม 2550) ซึ่งมี สัตว์พืชติดไปกับสินค้า รวม 70 ครั้ง และยังมีสารพิษตกค้างเกินกว่าค่าที่กำหนด และการปนเปื้อนจุลินทรีย์ จำนวน 4 ครั้ง

ดร. อดิศักดิ์ ศรีสรรพกิจ อดีตคณิกรวิชาการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรร่วมกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง แก้ไขปัญหาระบุเร่งด่วน และทำให้สหภาพยุโรปเพียงพอใจ คือ

- ลงโทษถ้ายังไม่ปรับปรุงระบบ การผลิตและมีปัญหาเกิดขึ้นซ้ำ 2 ครั้ง กรณีวิชาการเกษตรจะไม่ออกใบรับรองสินค้าและไม่อนุญาตให้ส่งออกในครั้งต่อๆไป
- กรณีวิชาการเกษตรได้ร่วมกับสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศประจำสหภาพยุโรประบุเร่งหารือกับผู้ผลิต ผู้ส่งออกและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

⁴⁰ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 15 สิงหาคม 2550 หน้า 2

● พัฒนาระบบการควบคุมรับรองสินค้าพืชส่งออกไปตลาดสหภาพยุโรป (EU) ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและเป็นไปตามเงื่อนไข ของผู้นำเข้า พร้อมกับการวางแผนมาตรการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

● เชิญชวนเจ้าหน้าที่สหภาพยุโรป เข้ามาร่วมสอบด้านการควบคุมจุลินทรีย์ในระบบการผลิตสินค้าพืชผักไทยในเดือนกันยายน 2550 เริ่มตั้งแต่แหล่งผลิต โรงคัดบรรจุ (Packing) และการตรวจสอบสินค้า ณ จุดส่งออก

● ปัจจุบันคณะกรรมการอาหารและยาฯ และเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาการส่งออกผักผลไม้สดและไม่ประดับได้เห็นชอบในการกำหนดสินค้าส่งออก ที่ต้องผ่านการรับรองระบบ GAP และ GMP เพื่อแก้ปัญหาสารพิษตกค้างจุลินทรีศัตรูพืช

● เร่งจัดทำระบบตรวจติดตามสินค้าส่งออกที่ดี และเข้มแข็ง Risk Based Monitoring และเตรียมการจดทะเบียนผู้ส่งออกใหม่ เพื่อประโยชน์ด้านการสืบย้อนกลับ

● หาแนวทางป้องกันการเปลี่ยนชื่อบริษัท แล้วกลับมาจดทะเบียนใหม่

มาตรการตรวจสอบ หลายประการดังกล่าวข้างต้น ยืนยันกรมวิชาการเกษตรไทยเป็นองค์กรธรรมาภิบาล และเป็นการรักษากาแฟลกษณ์และชื่อเสียงของประเทศไทย อันจะนำไปสู่การยึดพื้นที่ตลาดสินค้าพืชผักไทยส่งออกไปยังตลาดสหภาพยุโรป เนื่องจากสหภาพยุโรป เป็นแหล่งรับซื้อสินค้าที่สำคัญในการส่งออกพืชผักไทย

“ไทยจีนร่วมมือคุ้มเข้มคุณภาพอาหารส่งออก - นำเข้า”⁴

เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพอาหารส่งออกและนำเข้าสู่มาตรฐานสากล และเป็นผู้ประกอบการธรรมาภิบาล กระทรวงสาธารณสุขจีน ได้ประสานกับ Mr. Xuan Guoxing ที่ปรึกษาฝ่ายการค้าและเศรษฐกิจของสถานทูตจีนประจำประเทศไทย

กำหนดวิธีการควบคุมอาหารดังนี้

● มีมาตรการคุ้มเข้มกระบวนการผลิตอาหารเพื่อการส่งออก จากจีน มาจำหน่ายยังประเทศไทย

⁴ หนังสือพิมพ์ดิฉน วันที่ 28 สิงหาคม 2550 หน้า 19

● หน่วยงานเกี่ยวข้องของสาธารณรัฐประชาชนจีนจะประสานกับหน่วยงานของประเทศไทยเป็นระยะ ๆ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องอาหารนำเข้าจากจีนที่เคยมีปัญหา

● ถ้าหากพบสินค้าอาหารจีนรายการใด ไม่ได้มาตรฐานจีนยินดีทลายหรือระงับการส่งออกอาหารที่ไม่ได้มาตรฐานดังกล่าว

ทั้งนี้ประเทศไทยพร้อมเป็นช่องทางในการส่งผ่านสินค้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีนไปยังประเทศอื่น ๆ และไทยจะใช้มาตรฐานคุณภาพสินค้าส่งออกจากประเทศไทยไปยังจีนและประเทศต่าง ๆ เช่นเดียวกัน

ลงทอยนบริษัทส่วนสิทธิ์ ในกำเนิดสินค้า⁴²

กรรมการค้าต่างประเทศของไทยได้ยกเลิกหนังสือรับรองการส่งออกสินค้าโรงงานสิ่งทอหลังพบมีพฤติกรรมข่าวสวนสิทธิ์ โดยลักษณะการกระทำผิด เนื่องจากซิปปิ้งได้มาแจ้งส่งออกโดยใช้ชื่อโรงงานดังกล่าว แต่เมื่อตรวจสอบพบว่าสินค้าที่แจ้งไม่ได้ผลิตจากโรงงานนั้น เป็นการทำจากแหล่งอื่นถือเป็นความผิดระหว่างซิปปิ้งและโรงงานที่ต้องรับผิดชอบ เป็นความผิดทางคดีอาญา

ทั้งนี้จากการสุ่มตัวอย่างของกระทรวงพาณิชย์พบว่า หลายโรงงานเริ่มมีพฤติกรรมสวนสิทธิ์มากขึ้น โดยสินค้าในกลุ่มสิ่งทอที่พบสวนสิทธิ์มากได้แก่ เสื้อ กางเกง เสื้อกันหนาว คาดว่าจะนำเข้าสินค้าจีนและนำมาสวนสิทธิ์ไทย เพื่อส่งออกไปประเทศที่สาม เพราะสินค้าของจีนถูกมาตรการตอบโต้ทางการค้าจากหลายประเทศทั่วโลก

อย่างไรก็ตาม เพื่อป้องกันปัญหาสวนสิทธิ์สินค้าไทยในอนาคตสำนักงานป้องกันการแอบอ้างสิทธิ์ เตรียมจัดสร้างรายชื่อสินค้ากลุ่มเสี่ยงถูกสวนสิทธิ์ โดยเฉพาะสินค้าที่มีโควต้าหรือสินค้าที่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (จีเอสพี) จากประเทศที่เป็นตลาดหลัก ทั้งสหภาพยุโรปและสหรัฐฯ ไปให้กรมศุลกากร เพื่อเพิ่มมาตรการตรวจสอบผ่านแดนของสินค้าดังกล่าว

ปัจจุบันสำนักงานป้องกันการแอบอ้างสิทธิ์ ได้ร่วมมือกับกรมศุลกากรติดตามปัญหาการสวนสิทธิ์ แหล่งกำเนิดสินค้าจากต่างประเทศเพื่อส่งออกไปยังประเทศที่สามแล้ว โดย

⁴² นางอภิรดี ตันตราภรณ์ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 4 สิงหาคม 2550 หน้า 8

สินค้าที่พบมากในขณะนี้คือสิ่งทอ แต่กรรมการค้าต่างประเทศจะขยายการตรวจสอบไปยังสินค้ากลุ่มอื่นๆ ที่ประเทศไทยแบ่งของไทยถูกประกาศใช้มาตรการทางการค้าด้วย

สรุป

จริยธรรม หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมที่ถูกต้องหรือดีงาม หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งหมายถึงหลักเกณฑ์ หรือกฎที่สังคมได้ตัดสินว่าการกระทำใดเป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ควรปฏิบัติและการกระทำใดเป็นสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

เมื่อพนวกเข้ากับการดำเนินธุรกิจ จึงมีจริยธรรมธุรกิจเกิดขึ้น สำหรับจริยธรรมธุรกิจนี้ ดังนี้

จริยธรรมธุรกิจ หมายถึง คุณความดี ความยุติธรรมและความถูกต้องที่เป็นข้อพึงปฏิบัติ สำหรับการประกอบธุรกิจ ข้อพึงปฏิบัติก็คือแนวทางการกระทำการเพื่อรักษาไว้ซึ่งและส่งเสริมเกียรติคุณและชื่อเสียง

หลักจริยธรรมในการประกอบธุรกิจประกอบด้วยความเปิดเผย โปร่งใส (Transparency) ความรับผิดชอบ (Accountability) การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม (Public Mind) การยึดกฎหมายเป็น圭臬 (Rule of Law) และความซื่อสัตย์ (Integrity)

ธรรมาภิบาลหรือ Good Governance มีนักวิชาการมากมายให้ความหมายคล้ายคลึงกัน และแตกต่างกัน ดังนี้ สรุปได้ว่า

ธรรมาภิบาล คือ การปกครอง การบริหาร การจัดการ การควบคุมดูแลกิจการต่างๆ ให้เป็นไปตามครรลองธรรม นอกเหนือจากนี้ หมายถึง การบริหารจัดการที่ดี ซึ่งสามารถนำไปใช้ทั้งภาครัฐฯ และเอกชน ธรรมที่ใช้ในการบริหารงานนี้ มีความหมายอย่างกว้าง กล่าวคือ หาได้มีความหมายเพียงหลักธรรมทางศาสนาเท่านั้น แต่รวมถึงศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมและความถูกต้องของธรรมทั้งปวง ซึ่งวิญญาณพึงมีและพึงประพฤติปฏิบัติ ได้แก่ ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และการปราศจากการแทรกแซงจากองค์กรภายนอก เป็นต้น

องค์ประกอบธรรมาภิบาล มี 3 ส่วน คือ ภาครัฐบาล ภาคเอกชนและภาคประชาชนหรือองค์กรต่างๆ องค์การการค้าโลก องค์กรอนามัยโลก เป็นต้น ได้รับการยกย่องเป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาล

องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) วัดถูประสรุคหลักคือ (1) เพื่อเป็นเวทีต่อรองปัญหาระหว่างประเทศ เช่น ข้อคิดกันทางการค้า (2) มีกฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศเพื่อสนับสนุนให้การค้าระหว่างประเทศสามารถมีข้อปฏิบัติตามมาตรฐานเดียวกัน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการแข่งขันที่เป็นธรรม (3) เปรียบเสมือนทำหน้าที่แก้ปัญหาการค้าระหว่างประเทศสมาชิก เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่กระบวนการยุติข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศ และ (4) องค์การการค้าโลกเป็นหน่วยงานตรวจสอบและบททวนนโยบายการค้าของประเทศสมาชิก

องค์การการค้าโลกมีหลักการสำคัญให้สมาชิกยึดปฏิบัติ

- ความโปร่งใส สมาชิกจะต้องเปิดเผยข้อมูล กฎระเบียบทางการค้าแก่สาธารณะนและแจ้งให้ประเทศอื่นได้ทราบ

- การยุติข้อพิพาทด้านการค้าระหว่างประเทศสมาชิก
- สมาชิกมีสิทธิใช้ข้อยกเว้นได้ในกรณีฉุกเฉิน และจำเป็น เมื่อมีเหตุผลสมควร
- ให้สมาชิกเคร่งครัดกฎระเบียบองค์การการค้าโลกเกี่ยวกับภาระค่าใช้จ่ายและการดำเนินการที่ไม่เป็นธรรม
- ส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรมระหว่างประเทศสมาชิก
- ให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศกำลังพัฒนาเพื่อสนับสนุนให้ปฏิบัติตามพันธกรณี (Special and Differential Treatment)

- ขัดการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิก
- องค์การการค้าโลกใช้มาตรการกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวกับการค้าไปทั่วโลก (รวมทั้งประเทศไม่ใช่สมาชิก) อย่างเท่าเทียมกัน

องค์กรอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) มีงานหลัก 3 ประเภท คือ (1) จัดให้บริการด้านสุขภาพอนามัยแก่ประเทศต่างๆ ทั่วโลก (2) อำนวยความช่วยเหลือให้แก่ประเทศต่างๆ ตามความต้องการเมื่อได้ร้องขอมา และ (3) สนับสนุนความร่วมมือด้านการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ระหว่างชาติเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพต่างๆ

องค์กรอนามัยโลกช่วยเหลือประเทศต่างๆ ทั่วโลก ไม่ว่ารัฐบาล ยานั้น เมื่อเผชิญปัญหาด้านสุขภาพอยู่เสมอ องค์กรอนามัยโลกพร้อมอำนวยความช่วยเหลือให้แก่ประเทศเหล่านั้นเมื่อร้องขอมา

สินค้าประเทคโนโลยีกินจากหลายประเทศ เนื่องจากมีสารปนเปื้อนเป็นอันตรายต่อสุขภาพผู้บริโภค เช่น ยาสีฟัน ของเด็ก อาหารทะเล อาหารสุนัข เสื้อผ้า ผ้าห่ม ดินสอและอุปกรณ์ทำความสะอาด เป็นต้น

การเรียกคืนสินค้าจีนจากประเทศทั่วโลก เป็นความร่วมมือตามประกาศเรียกคืนสินค้า เพื่อความปลอดภัยด้วยความสมัครใจ ของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคแห่งสหรัฐอเมริกา สิ้นสุดเดือนกุมภาพันธ์ 2551 ดังต่อไปนี้

สหรัฐอเมริกาเรียกคืนสินค้าจีนประเภทอาหารสุนัข ของเด็กเล่น ผ้ากันเปื้อนเด็กและอุปกรณ์ทำความสะอาด เป็นต้น

แคนาดาเรียกคืน ดินสอเจ็น

ออสเตรเลียเรียกคืนผ้าห่ม เสื้อผ้า

นิวซีแลนด์เรียกคืน เสื้อผ้า ยาสีฟัน

ฟิลิปปินส์เรียกคืนอุปกรณ์ทำความสะอาดเปื้อนสำหรับพิมพ์

บทบาทของกระทรวงมหาภิบาลมีตัวอย่างเช่น ประเทศไทย อังกฤษและประเทศไทย ได้กระทำดังต่อไปนี้

ประเทศไทย ได้ควบคุมคุณภาพการผลิตสินค้าอาหาร ควบคุมการระบาดโรคสัตว์ เช่น โรคหมูหนูน้ำเงิน และเครื่องครั้งควบคุมผลิตสินค้ามีมาตรฐาน เช่น สินค้าส่งออกประเภทอาหาร ผ่านการตรวจสอบ และเป็นผลิตภัณฑ์ได้มาตรฐานโดยติดสติ๊กเกอร์ “CIQ”

เพื่อให้สินค้าส่งออก ประเทศไทย ได้มาตรฐาน รับน้ำเงิน ได้ดำเนินการหลายด้าน เช่น

- จัดตั้งสำนักงานคุ้มครองอาหารและยา (AQSIQ) ต้นปี 2550 ทำหน้าที่ควบคุมและจัดการความปลอดภัยด้านอาหารให้มีประสิทธิภาพ

- ร่วมมือกับคณะกรรมการความปลอดภัยสินค้าผู้บริโภคสหรัฐฯ (ซีพีเอชซี) แก้ปัญหาสินค้าส่งออกของจีนมาบังสหรัฐฯ บังคับใช้กฎหมายให้หมดไป และให้ความสำคัญผลิตภัณฑ์สินค้าคุณภาพมีคุณสมบัติตามที่สหรัฐฯ กำหนด

- จัดตั้งสำนักงานคุ้มครองอาหารและยา (AQSIQ) ต้นปี 2550 ทำหน้าที่ควบคุมและจัดการความปลอดภัยด้านอาหารให้มีประสิทธิภาพ

ประเทศไทย อังกฤษ ได้ปฏิบัติหน้าที่องค์กรธรรมชาติ นำแก้ติดโรคปากเท้าเปื้อย แก้ปัญหาไวรัสบูดูหังจะระบาดในฟาร์มปศุสัตว์ เป็นต้น ทั้งนี้ได้เลือกเห็นว่า การดำเนินถึงสุขภาพ

และความปลอดภัยบริโภค เป็นความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมมือกัน โดยยึดหลักองค์กรธรร
มาก่อนแล้ว

ประเทศไทย ให้ความสำคัญอาหารเกษตรแปลงพืช ผัก ส่งออกไปยังสหภาพยุโรป
หรือ EU ต้องมีมาตรฐานตาม EU กำหนด เช่น สารพิษต่ำ การปนเปื้อนจุลินทรีย์ระดับต่ำ เป็น
ต้นและเครื่องครัวระเบียบปฏิบัติ เช่น ลงโทษบริษัทผู้กระทำการพิเศษ เน้นการส่งออกผัก ผลไม้สดและ
ไม่ประดับด้วยผ่านการรับรองระบบ GAP และ GMP เพื่อแก้ไขปัญหาสารพิษต่ำและจุลินทรี
ศัตรูพืช

ประเทศไทยร่วมมือกับจีนคุณเข้มคุณภาพอาหารส่งออกและนำเข้าระหว่างไทยกับจีน
รวมถึงการลงโทษบริษัทผู้ผลิตในกำเนิดสินค้า

แบบฝึกหัด

1. นักศึกษาเข้าใจจริงธรรมการค้าและองค์กรธุรกิจกีบากล้อย่างไรอธิบายสรุป
2. สินค้าจีนถูกเรียกคืนจากทั่วโลก มีสาเหตุจากอะไรและบทเรียนดังกล่าวมี ให้ข้อคิดผู้ผลิตไทยอย่างไรบ้าง
3. หลายประเทศได้แสวงพฤษกรรมเป็นองค์กรธุรกิจกีбал เช่น อังกฤษ จีน และไทย ประเทศเหล่านี้ได้กระทำอะไรบ้างอธิบายย่อ ๆ
4. อธิบายพอเข้าใจองค์การอนามัยโลก (WHO) และองค์การการค้าโลก (WTO)

ตอนที่ 2

การเปลี่ยนแปลงและผลกระทบ

